

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 32.

Gotheborgske

S p i o n e n.

Lördagen, den 8 Augustii, 1772.

Wid tillfälle af Länets och Stiftets Höfdingars, Högwälbörne Herr General-Majoren Duriez, och Högwördige Herr Biskopen Doctor Lambergss hitkomst den 1 och 5 dennes.

Så ha wi åter i vår barm
Två Män som ortens fördel yrka
Den Ene störst med werldslig arm,
Den Andre störst uti vår Kyrka:
Men hwarför blott på några dar?
De gå at Rikets reswor hela;
Men hasta åter' til at dela
Med oss de någon lugnet har.

* * *

Min Herre!

Med särdeles nöge har jag igenomläset Herr Af-
fessor A. Aurels, af insigt, konst och snille
lyfande tankar, om ordet Abrech, både såsom
Sårolds-ord, som och et ursprungs-ord
Si till

til Swenska namnet Eric. Min penne drifwes ej af någon kietlighet ot motsäga en annans mening, utan af åtrå, at i denna wägen, om jag ej felar i min affigt, behaga någon min Herres läsare.

Hwad den förra omständigheten, nämligen, ordets digra bemärkelse angår, kunde jag wäl wara snart nog beredd, at falla til Herr Assessorens mening, och jämnwäl medgifwa at ordet är ren Hebräiska, om icke en annan, äfwen för god smak, makalös språk-kunnighet, och sund kritik känd Auctor, bewisat följande sats: *Vox Abrech est Ebraeo-Egyptia*, notans inclinationem live prostrationem corporis, reverentia causa, faciendam *. Härmed stämmer och D. A. Calovius, och flere öfwerens, som icke allenast hålla före, at det är et Egyptiskt ord, som Moses antager och behåller; utan också, at radix Barach är gemensam och bruklig hos både Hebräer, Egyptier och andra folkslag. Det tyckes ej eller wara troligt, at de Egyptier, wid detta högtideliga tillfället, då det kom an på at inwiga Joseph i sit wigtiga och höga ämbete, betjent sig håltre af främmande, än et ibland dem öfsligt språk; ty sådant tyckes strida mot detta sats

* Detta är den namnkunnige Aug. Pfeifferus, som uti sina så kallade Dub. Vex. pag. 180, följande Edit. 3, företager detta ämne, och wisat, at ordet Aurek, inclinavit se, förekommer i det Copriska språket, hwilket, wagtadt det innehåller många Grekiska ord, likwäl förmenes hafwa mycken likhet, och många talesätt gemensamma med det gamle Pharaonska tungomålet.

lets skarpsinnighet, slughet, heder och ärelystnad; så framt det ej, till äfventyrs, synes mer sannolikt, at Moses, genom et, för Judarna, bekant ord, uttrykt det utrop, som den Egyptiska Hærolden, i sit modersmål framsförde wid denna nu stora och ärerika händelsen. Jag wil ej, om jag än kunde, fälla mit ringa omdöme i denna saken, utan anser det för et nöge, om jag härigenom kan gifwa Herr Assessorn anledning, at närmare yttra och förklara sin tanka, och, om så behagas och nödigt pröfwes, härwa de grunder, hwarpå Pfeiffer i synnerhet, jämte andre, bygt denna sin slutmening.

Men låt oss wara, at ordet, efter Herr Assessorns mening, wore ren Hebräiska, hwilket är stridande emot nyss anförde sats; så blir det ändå twetydigt, om det bör tolkas genom knåböjande. Det är ej utan, at ju Herr Assessorn har sina medhållare, såsom Tremellius och Piscator, ic, och at en och annan Öfversättning af Bibelen gifwer ordet Abrech genom knåböjande, såsom den Engelska: bow the knee, böj knät eller böjer knä, men utom det, at man af Herodoti berättelse inhämtar, at denna ceremonin aldrig waret i bruk hos de Egyptier, och at deras betygande af wördnad och högagtning, skedd allenaft med kroppens böjande, enligt föregående sats, och tillika händernas nedlåtande til knän, efter det, som waret, och ännu sägas wara, brukligt i China, då de framsöra ordet chin, chin, hwaraf landet hafwer sit namn; besinnas jämwäl,

at den Chaldäiska Öfversättningen häraf lyder sålunda: Den aba le malcha; detta är Romungens Sader; i denna mening förekommer det hos Talmudisterna: Lutheri Öfversättning, Denne är Landsens Sader, wäffar och rättmätlig nära härmed in, och tyckes winna styrka af Josephs egen bekännelse uti Skap. B. 45: 8, hwaräst orden, til följe af Grund-språket lyda sålunda: Gud hafwer satt mig til Sader för Pharaos, och til Herra för hans hus, och til en Hårskare (och styresman) i hela Egypti land.

Häraf kommer jämnwäl, at Rabbinerna stå fast i den tankan, at Abrech är sammansatt af Hebraiska ordet Ab eller Av Sader, och det Ara-meiska eller Syriska, Rech en Romung. Det tyckes ej wäsenteligen ändra saken, då man antingen föregifwer, at härigenom upkommer en vox hybrida; ty sådant är ej owanligt i något språk, som med andra hafwer gemenskap; Moses uppehölt sig länge nog i Pharaos hås, för at lära det Egyptiska språket; eller at det sistnämnda ordets bruk i förenämnda mening ej är af samma dato, som Moses tid: nog af, at flere språk woro gängse i Josephs tid, än mer i Moses, som lefde et par hundra år därefter; och är således ganska trowärdigt, at flere dialecter, ehuru man twiflat, och ännu twiflar om ålder af de paraphraser och versioner, som öfwer Pentateuchus och det öfriga af G. T. blifwet författade, och twifwelsutan långt efter hans tid utkommet, gåde i swang,

i smang, och hast rum, äfwen i Moses tid, och han således brukat ordet Abrech, för at uttrycka Josephs så godt som Konungliga wärdighet, i den sistnämnda bemärkelse: men här om wil jag ej upwäcka någon strid; ty den Fulle ästadsomma en oändelig blods utgjutelse, fast icke til döds, och sådant lærer minst passa sig för min Herres Spioniska upmärksamhet.

Min Herre lærer til äfwen tyres föreställa sig, at jag under föregående, slaget några liksom Rabinska rymkor i pannan; det kan så wara: men jag wil nu breda dem ut, då jag, i sednare omständigheten, forteligen öfwerwägar, hwad an namnet Eric och **Erics-gata** hafwa sin uprinnelse. Herr Assessor Wurell leder deras ursprung från det omtalade Abrech: men jag får lås meddela den tanke, som härwid skilgen sallet mig in, utan at därigenom klandra andras mening. Jag medgifwer, at namn (i synnerhet Bibliiska) efter Herr Assessorns utlåtelse, från äldsta tider blifwot tagne af wissa tilfällen och händelser, personliga egenskaper, och ämbeten ic. Men kunde det wisas, at namnet Eric, antingen wore Bibliiskt; eller at Föräderna, då Erics-namnet först upkom, varit begifne, at hänleda nya namn af gamla Hebraiska radices; Fulle jag snart tro, at Eric, och således **Erics-gata** härstammade af Barach eller Abrech; däremot tyckes mig wara långt genare och lättare, at förena Eric med Eufarnas Ehre och Reiche, såsom det har sig med namnen Uric och Friedrich,

så at Eric betyder *Ere-rik*, och på det sättet blifwer Jerker, efter en liten förshyttning af I efter R, Eriker eller *Ere-riker*; hwadan *Ericsgata* betefnar den ärofulla resa, på hwilken forna Swea Konungar, af sina Underfätare, blefwo hyllade, hwarom Herr Assessorn mycket nått och artigt lemna oss sin tanka. Detta är min oförgräpelig mening. Hade jag Herr Cantellie-Rådets och Riddarens J. Jhres, i fleras tankar, dråpeliga Glossarium Sveogoticum, ibland mit bok-förråd; torde jag så någon stöd i denna min hypothes eller wilkorliga sats. Förblifwer m. m.

Kinnekulle, den 3 Augusti, 1772.

Jilander.

Stads Nyheter.

Göteborgske Wexel-Coursen.

Den 1 och 5 Augustii.

Lönd.	-- -- --		73	-- --	D. K:mt.
Amst.	67 -- --		73	-- --	M. K:mt.
Hamb.	72 -- --		73	-- --	M. K:mt.

Kyrko-Tidningar.

I Domkyrko-Församlingen äro ifrån den 30 Julii til den 7 dennes födde 5 Gossar och 1 Flickobarn. Wigde Hökaren Berndt Söderström samt Enkan Anna Christ. Ekling.
Döde

Döde Enkan Anna Maria Kullman, från Halmstad, 76 år, af ålderdom; Enkan Elin Liberg, 85 år, af ålderdom; samt 4 barn af kishösta och okänd barnsjuka.

Kundgörelser.

Til salu förkunnas et Frälse-hemman förmedlat til et halft, uti Åstems Härad och Soken, en half mil ifrån Staden beläget, wäl bebygdt med manhus, ladugård, och andra beqvämliga uthus tillräckeligen försedd; afwen som trågård åker och ång åro i fullkomligt brut, at förtiga flera beqvämigheter: om priset och wilkoren lemnas muntelig underrättelse.

Ytterligare påminnes at den 14 dennes hålles Auction på Landshöfdinge-bostället Gamla Elfsborgs Kung's ladugård. Et tryckt paper har redan kundgjordt hwad här kommer at säljas.

Ängelst hwetemjöl i sjerdingar, salt orekott, salt och rökta släkt, bord- och kot-smör. Holländsk och Holfsteins ost, korn- och hafregryn, bästa Nyst talg, tobaks-blader och veritabel Ängelst cardus-tobak, insäls-läder och swärtade kalfskin, lin och hampa, Spaniskt, Franskt och Lüneburger-salt, med flera waror säljas til billiga priser hos Herr Peter Bagge, Junior, wid stora Bomen.

Hos Herr Borgmästaren Pettersson finnes af Korn-dals Pappersbruks-tillverkning, skrif-fint cardus-grått och tobaks-paper jämte papp til köps.

Et litet parti Wälsk ull, bestående af lam-fris- och enstavig ull, fås til köps hos Herr Samuel Årswidson, afwen Holländske tunneband.

En Cavalleri sal-mundering och hankar äro til salu på et ställe det jag nämner.

Nästkommande Tisdag klockan 6, blir af härvarande Italienske Operister en fullstämmia Concert up-förd på stora Rådhus-salen. Utställiga Sång-svener, författade

författade af de bästa Italienske Auctorer, Komma då så wäl af en som flera röster at höras; hwarom närmare besked uti nästa Hwad Nytt. Billeter finnas emot 2 Dal. Smt uti Herr Kännar Enanders hus, samt wid uppgången til Concerten. Detta musicaliska sällskap, som under warelsen här å orten inlagt almant beröm, är nu uti begrep at företaga resan til Italien.

Om någon resande, som ärnar sig åt Stockholm, wil nytja öfvertåkt wagn; så står en tilreds; och kan beses hos Wamsel Stare.

Den Skeppare, som wil åtaga sig för billig frakt, transportera några flytt saker höldeles, ifrån Kongsbacka til Norrköping; anmåle sig här om, ju för des håldre, hos Herr Lars Kähre eller Häradsbåding Göthe i Kongsbacka.

Utur en hederlig mans hus på Kongs-gatan, blef för 14 dagar sedan bortstulen, en silfwer matsked märkt A. D. S. A. H. D. Kunde någon samma sted tillrätta stäffa, blifwer des beswär någagtigt förskyllat, och år skeden pantsatt; blifwer hon af ägaren inlöst.

Uti Bokbindare: Silbermanen Lundbergs bod på stora Torget, säljes i nästa wecka, under marknads-tiden, allehanda nyh inbundna böcker, til lägsta priser, så wäl Swenska som Engelska och Fransiska, icke alla efter skifne Hörtetninaar.

Förste Delen af Den Obetänksamma Sjelfkloka, eller Fröken Betsy Thoughtless ar färdig, och kan nu afhentas på Statbergiska Boktryckeriet, emot en plåt i pränumeration för hela Exemplaret, som består af 4 små Delar, och utgör ungefärligen 30 ark. Andra delen blifwer med första färdig. De som ej pränumererat, så betala samma arbete med 3 Dal. Smt.

Wederbörande Bokbindare gifwas tillkänna, at Mannador för nästkommande år, til Stockholms, Göteborgs och Lunds Hörtionter, äro från Stockholm antonne, och kunna bekommas, emot contant, på Statbergiska Boktryckeriet.

